

Č.

Jméno .....

Adresa školy .....

Adresa bydliště .....

(Adresy vyplňte až po ukončení soutěžního kola, zejm. u prací postupujících do vyššího kola.)

Národní institut pro další vzdělávání

Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1

Dějepisná olympiáda

44. ročník – 2014/2015

Zadání úkolů okresního kola – test

Tematické zaměření ročníku: „**Pot, slzy a naděje aneb Život je boj**“

Důležité upozornění – u každé otázky je rámeček, který uvádí maximální počet bodů za otázku, do prázdného políčka se pak doplní získaný počet bodů. Celkem je možné získat **100 bodů**.

Úkol č. 1

Přiřaď k významným středověkým vládcům či válečníkům vždy dva správné pojmy.

Fridrich Barbarossa	_____	_____	El Cid	Anglie
Sámo	_____	_____	král železný a zlatý	Moravské pole
Vilém Dobyvatel	_____	_____	rok 800 n. l.	Wogastisburg
Karel Veliký	_____	_____	Rudovous	Cáchy
Přemysl Otakar II.	_____	_____	rok 631 n. l.	Kresčak
Rodrigo Días de Vívar	_____	_____	Eliška Přemyslovna	Arabové
Jan Lucemburský	_____	_____	rok 1066 n. l.	Milán

7 bodů

Úkol č. 2

Škrtni bitvy, které **nesouvisí** s křížovými výpravami do Čech.

Bitva u Sudoměře, bitva na Vítkově, bitva u Žatce, bitva u Malešova, bitva u Domažlic,
bitva u Ústí nad Labem, bitva u Lipan

3 body

Úkol č. 3

Doplň, které národy (etnika) či říše svedly uvedené bitvy.

1) Wogastisburg – 631 n. l.: _____ proti _____

2) Poitiers – 732 n. l.: _____ proti _____

3) Lech – 955 n. l.: _____ proti _____

4) Grunwald – 1410 n. l.: _____ proti _____

5) Vítkov – 1420 n. l.: _____ proti _____

5 bodů	
--------	--

Úkol č. 4

Od konce 11. století ovlivňovaly Evropu křížové výpravy. Vylušti přesmyčky a vytvořené pojmy doplň ve správném tvaru a pořadí do textu. (Pojmy v přesmyčkách jsou uvedeny v 1. pádu, je potřeba skloňovat.)

Přesmyčky: UCRIT, ŘŽKIÁIC, LAASNTPEI, ŽKÍŘ, NÍTRSEZDEOM, APPŽE, ÍŘSŤAEKNTVS

Křížové výpravy směřovaly na východní pobřeží _____ moře – do _____, kterou v polovině 11. století obsadili _____. První křížovou výpravu vyhlásil _____. Protože účastníci výprav měli na svých oděvech _____ = symbol _____, nazývali se jejich účastníci _____.

7 bodů	
--------	--

Úkol č. 5

K důsledkům bitev, které ovlivnily naše dějiny, doplň místa, kde se bitvy odehrávaly.

Nápověda: Bitvy jsou seřazeny chronologicky.

MÍSTO BITVY	DŮSLEDEK
	drancování Čech Otou Braniborským, který vládl za nedospělého Václava II.
	potvrzení Zikmunda Lucemburského českým králem
	nástup Habsburků na český trůn

3 body	
--------	--

Úkol č. 6

V roce 1469 vyhlásil papež proti „kacířským“ Čechům křížovou výpravu.

a) Kdo stál v čele křížové výpravy? (jméno) _____

b) Proti kterému českému králi byla výprava vedena? _____

c) Kde byli křižáci obklíčeni? (místo) _____

3 body	
--------	--

Úkol č. 7

Rozhodni, která bitva husitských válek je v textech popsána.

A: Husité vedení Janem Žižkou z Trocnova putovali od Plzně do jihočeského Tábora, ale byli u _____ zaskočeni šlechtickou jízdou a oddíly strakonických křížovníků. Stalo se tak 25. března 1420.

B: Zikmund chtěl sevřít Prahu do kleští a k tomu bylo nutné, aby obsadil vrch _____. Zaútočilo několik tisíc jezdců, došlo k urputnému boji, ale útok byl odražen.

C: Začala bitva. Dlouhý had panského vojska v uzavřeném vozovém šiku táhl k _____. Před husitskou hradbou zabočil. Husité několikrát vystřelili z děl, panská jednota jim odpověděla.

3 body	
--------	--

Úkol č. 8

Označ odstavec (písmeno), ve kterém jsou události třicetileté války seřazeny chronologicky **správně**.

A: staroměstská exekuce, pražská defenestrace, bitva na Bílé hoře, zavraždění Albrechta z Valdštejna, vestfálský mír

B: pražská defenestrace, staroměstská exekuce, bitva na Bílé hoře, vestfálský mír, zavraždění Albrechta z Valdštejna

C: pražská defenestrace, bitva na Bílé hoře, staroměstská exekuce, zavraždění Albrechta z Valdštejna, vestfálský mír

D: pražská defenestrace, staroměstská exekuce, bitva na Bílé hoře, zavraždění Albrechta z Valdštejna, vestfálský mír

1 bod	
-------	--

Úkol č. 9

Do tabulky zařaď správně jména osob spjatých s třicetiletou válkou.

Vilém Slavata z Chlumu, Václav Budovec z Budova, Fridrich Falcký, Jan Jesenius, Jaroslav Bořita z Martinic, Jan Amos Komenský, písař Fabricius, Kryštof Harant z Polžic a Bezdrůžic

panovník	
oběť pražské defenestrace	
oběť staroměstské exekuce	
exulant	

8 bodů	
--------	--

Úkol č. 10

S kterými událostmi souvisejícími s třicetiletou válkou jsou spjaty následující pověsti?

A: O zázračné pomoci Panny Marie při záchraně mužů, kteří by za „normálních“ okolností museli zemřít.

Událost: _____

B: O tom, proč zvoní na brněnském kostele sv. Petra a Pavla (Petrově) poledne už v jedenáct hodin.

Událost: _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 11

Jak se nazývá tato stavba? _____
(architektonický typ a název)

Na území kterého města se dnes nachází? _____

Která bitva se v její blízkosti odehrála? _____

Který původně odmítnutý panovník se po této bitvě ujal vlády v českých zemích? _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 12

V textu o útocích Turků na Evropu v roce 1683 najdi chyby. Vypiš je a oprav.

Za císaře Ferdinanda III. podnikli Turci novou výpravu proti habsburské říši. Dostali se až k Budapešti, kterou dva měsíce obléhali. Utrpěli však porážku a ztratili část Uher, kterou získali Jagellonci.

špatně	správně

3 body	
--------	--

Úkol č. 13

Na počátku 18. století byla Evropa ovlivněna válkami o španělské dědictví. V následujícím textu **zakroužkuj** **správná** řešení.

Počátkem 18. století vymřela ve Španělsku větev vládnoucích Habsburků/Hohenzollernů. Na uprázdněný trůn si dělali nárok rakouští/němečtí Habsburkové a ucházel se o něj také italský/francouzský král Ludvík XIV./Ludvík XVI. Válka skončila po třech/třinácti letech bez jasného vítěze.

5 bodů	
--------	--

Úkol č. 14

Ve francouzské Deklaraci práv člověka a občana z období Francouzské revoluce na konci 18. století jsou uvedena práva člověka. V řadě pojmů označ tři, které tam nepatří.

Svoboda – volební právo – bezpečnost – právo na odpor proti útlaku – právo na práci – vlastnictví – svornost.

3 body	
--------	--

Úkol č. 15

Uveď, v kterých dnešních státech se nacházejí tato bojiště.

Moravské pole – _____

Kresčak – _____

Moháč – _____

Waterloo – _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 16

Podle mapy válečných tažení urči,
o kterou válku / které války z přelomu
18. a 19. století jde.

1 bod	
-------	--

Úkol č. 17

Doplň správné pojmy.

křížová výprava – (k) _____

daň míru – (t) _____

stav bezpečnosti, míru a pořádku založený na smlouvách šlechty a měst – (l) _____

pečovatelské ústavy pro zraněné a doživotně postižené vojáky – (i) _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 18

Doplň názvy míst, která jsou spjata s Napoleonem a napoleonskými válkami:

_____ – bitva tří císařů

_____ – stát, kde utrpěl Napoleon přes zimu

1812/1813

katastrofální porážku

_____ – „bitva národů“

_____ – ostrov, místo vyhoštění Napoleona po
„bitvě národů“

_____ – definitivní porážka Napoleona

_____ – ostrov, místo smrti Napoleona

_____ – místo kongresu po napoleonských válkách

7 bodů	
--------	--

Úkol č. 19

Utvoř správné dvojice.

1. Fridrich Falcký	a) porážka Dánů
2. Oliver Cromwell	b) bartolomějská noc
3. Albrecht z Valdštejna	c) bitva na Bílé hoře
4. Jindřich IV. Navarský	d) občanská válka v Anglii

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 20

Vyber správnou odpověď a zakroužkuj ji.

1. Habsburkové se dostali po třicetileté válce do válek:

- a) o francouzské dědictví
- b) o rakouské dědictví
- c) o turecké dědictví

2. Války o španělské dědictví vypukly mezi:

- a) Francií a Nizozemskem
- b) Francií a Braniborskem
- c) Francií a habsburskou říší

3. V roce 1683 Turci:

- a) dobyli Vídeň
- b) dobyli Cařihrad
- c) byli poraženi u Vídně

4. Válku za nezávislost v Severní Americe vedlo:

- a) 13 osad
- b) 12 osad
- c) 11 osad

4 body	
--------	--

Úkol č. 21

Spory mezi Pruskem a Rakouskem vedly v 2. polovině 19. století k válce. Kde se odehrála rozhodující bitva?

Kdo v bitvě zvítězil? _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 22

Pojmenuj vojáky na obrázcích.

b) _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 23

Uveď jméno pruského kancléře, který prosazoval sjednocení Německa vojenskou cestou.

1 bod	
-------	--

Úkol č. 24

K úplnému sjednocení Německa zbývalo ještě připojit jihoněmecké státy. Jak se tyto státy nazývaly? (A) _____ (L) _____

Která země se snažila také získat tato území? _____

Ve kterou válku na konci 19. století vyústil spor těchto dvou států?

_____

4 body	
--------	--

Úkol č. 25

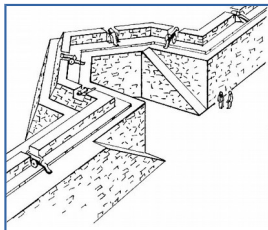
Před vypuknutím 1. světové války byla Evropa rozdělená do dvou bloků. Jak se tyto bloky nazývaly? (doplň do tabulky) Státy z nabídky přiřaď k blokům.

Nabídka: *Francie; Německo; Rusko; Itálie; Velká Británie; Rakousko-Uhersko*

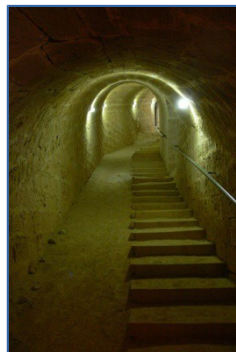
Název bloku		
Státy		
		8bodů

Úkol č. 26

Základem obranného systému pevností byly duté valy obezděné cihlami, na nichž byly umístěny ochozy a další obranné prvky.

Jak se tyto valy nazývaly? (b) _____

Jak se nazývaly prostory uvnitř?

(k) _____

2 body	
--------	--

Celkem	
--------	--

Včetně rozřazovací otázky:

Celkem	
--------	--

Rozřazovací otázka:

Zapiš chronologicky události spojené s životem Jana Husa:

